

Praha-Královice, Praha

Část obce: Praha

Okres: Praha hlavní město

GPS souřadnice: 50.038362N, 14.636171E

Počet obyvatel: 404

Adresa URL: www.mckralovice.cz

Kraj: Hlavní město Praha

Správní obvod: Praha

První pís. zmínka: 1207 (817 let)

PSČ: 104 00

Historie obce Praha-Královice

Na konci prvního tisíciletí n.l. se v okolí dnešního kostela sv. Markéty nacházelo slovanské hradiště. Hradiště bylo dvoudílné, opevněné valy s příkopy a dřevěnými hradbami. Do jeho prostoru (rozloha 7,5 ha) se vcházelo z jižní a východní strany. Dnes jsou patrné pouze zbytky dvou příčných zpevněných valů, z nichž lépe zachovalý je vnější asi 340 m dlouhý. Podle starých kronikářů zde později stál královský hrad neznámého jména, jehož zbytky jsou možná zazděny do kostela sv. Markéty. Historické osídlení potvrzuje také nález nádob s popelem a bronzového křížku (8 cm velký, Kristus se sluncem, měsícem a andělem) v roce 1860 na pozemcích č. p. 7 a 8. Nádoby s popelem byly bohužel považovány za nezajímavé a rozbity, ale jsou spolu s křížkem důležitým dokladem toho, že v těchto místech bylo staré slovanské pohřebiště již od 9. stol. Unikátní bronzový křížek je uložen v Národním muzeu.

Nejčastějším uváděným rokem první písemné zmínky o Královicích je rok 1207, ale u několika důvěryhodných zdrojů se objevuje rok 1205 (např. u historika A. Sedláčka). První historicky doložení majitelé dvora v Královicích byli Suda a Sudislav z Královic.

Do počátku 14. stol. patřila část Královic českému králi (od toho je také jméno Královice odvozeno). Dalších sto let vlastní Královice a okolní vesnice církev (nejdříve vyšehradská kapitula, pak řád johanitů).

Mezi další historicky doložené vlastníky dvorů v Královicích patří mimo jiné Velfovicové, Mistr Jakub ze Sušice, Prokop z Lomnice, Jan Umrlý ze Suché.

Důležitými a dlouholetými pány byl rod Pechanců. Pechancové jako jediní z majitelů v Královicích skutečně sídlili. S největší pravděpodobností drželi v Královicích bývalý majetek církve, tzn. pět poddanských dvorů a gotickou tvrz, kterou nechali r. 1562 renesančně upravit.

Dalším z vlastníků královických dvorů je Mikuláš Skalský z Dubu a od roku 1596 Lukrécie Bohdanecká z Nečtin a její dcery a vnučky. Jiná část Královic patřila Tomášovi ze Závohře a od roku 1555 Rousům z Vrážova.

V roce 1623 bylo území na východ od Prahy odebráno původním vlastníkům a Karel z Liechtensteinu dostal od krále Ferdinanda II. možnost skoupit tyto vsi za velmi nízkou částku 310 563 kop grošů (za Královice zaplatil 6741 kop grošů). Královice připojil k panství Uhřetěves a tímto aktem se Královice dostaly pod správu Liechtensteinů na dalších 300 let. Do roku 1919 sídlili Liechtensteinové na zámku v Uhřetěvesi. V roce 1945 jim byl majetek zkonfiskován.

Významnou postavou v liechtensteinské rodině byla Marie Terezie, vévodkyně Savojská. Spravovala uhřetěveské panství a s ním i Královice od roku 1712 šedesát let. Vévodkyně byla známou

dobrodějkou a mimo jiné financovala úpravu královického kostela sv. Markéty.

Rozsáhlé stavby a opravy hospodářských objektů financoval Alois Josef z Liechtensteinu v 30.-50. letech 19. stol. V 70. letech 19. stol. za Jana II. z Liechtensteinu proběhla druhá etapa stavebního rozvoje. Důraz byl kladen na zvelebení obce. V Královicích se v těchto letech postavil most přes říčku, obecní silnice, na pastvinách v okolí byly vysázeny višňové sady. Také se postavilo 11 nových domů, čímž jejich počet vzrostl na 51. V této době žilo v Královicích 386 obyvatel. Kromě rolníků zde bydlel i kovář, kolář, sedlář, krejčí, tři obuvníci, obchodník s obilím, dva kramáři, hokynářka a tabáčník. V obci byl také mlýn, dvě hospody a dvě cihelny. Z tohoto období pochází také boží muka - kříž s pozlaceným Kristem před hostincem pí. Veselé. Byl postaven r. 1857. Neogotická pískovcová zvonička se sochou Panny Marie před čp. 10 byla postavena r. 1887 p. Františkem Jedličkou.

Za dobré fungování obce byl od poloviny 19. stol. zodpovědný starosta (dříve rychtář) a devítičlenné obecní zastupitelstvo. Jeden hlas měl při rozhodování i kníže Liechtenstein. K obci v té době patřily politicky přičleněné osady Hájek a Stupice. Stupice se odloučily r. 1920, Hájek r. 1923.

Poklidný život obyvatel narušila první světová válka (1914-1918). Bohužel dvacet mužů z Královic se domů již nevrátilo. Obec nechala zhotovit žulový památník s vytesanými jmény padlých jako poděkování za jejich oběť.

Významnou stavbou meziválečného období je budova obecné školy. Vyučovat se v ní začalo 1. září 1921. Pan učitel začal vést obecní a školní kroniku se záznamy všech událostí spojených se životem v obci.

Kronikáři postupně zachytili meziválečné období i život v obci za druhé světové války. Popisují nám události spojené s vyvlastňováním majetku po roce 1948 a hospodaření Státních statků a později VÚŽV ve dvorech. Zaznamenali také stavby realizované v akci Z, což byla především prodejna potravin, chodníky a mostek přes Rokytku. Po roce 1989 došlo k rozsáhlému navrácení majetku původním vlastníkům.

Byla vybudována chybějící infrastruktura a kompletně zrekonstruována budova školy. Oproti jiným městským částem a obcím v okolí si Královice zachovávají svůj původní ráz s malým vlivem nové zástavby.

Výrazem historické hodnoty lokality je vyhlášení „Chráněné urbanistické zóny Královice“ v roce 1991. Půvabné údolí Rokytky bylo v roce 1990 vyhlášeno chráněným územím „Zóna klidu Rokytky“.

